

Inhoudsopgave

1. Inleiding
2. Visie op Veiligheid en Gezondheid
3. Risico's met grote gevolgen en grote risico's
  - 3.1 Fysieke veiligheid
  - 3.2 Sociale veiligheid
  - 3.3 Gezondheid
4. Omgang met risico's met kleine gevolgen
5. Risico-Inventarisatie
6. Thema's uitgelicht
  - 6.1 Grensoverschrijdend gedrag
  - 6.2 Vierogenprincipe
  - 6.3 Achterwachtregeling
  - 6.4 Infectieziekten
7. EHBO regeling
8. BHV regeling
9. Beleidscyclus
  - 9.1 Beleidscyclus
  - 9.2 Plan van aanpak
10. Communicatie en afstemming
11. Ondersteuning en melden van klachten

1. Inleiding

Dit is het beleidsplan Veiligheid en Gezondheid van Stichting Kinderopvang de Vlindertuin, bestaande uit het kinderdagverblijf (LRK: 183015010) en de buitenschoolse opvang (LRK: 694646192). In dit document zal verder gesproken worden over “Stichting Kinderopvang de Vlindertuin” waarmee beide locaties bedoeld worden. Met dit beleidsplan wordt inzichtelijk gemaakt hoe wij bij stichting kinderopvang de Vlindertuin te werk gaan rondom de onderwerpen Veiligheid en Gezondheid.

Veilig en gezond werken heeft als doel de kinderen en medewerkers een zo veilig en gezond mogelijke werk, speel en leefomgeving te kunnen bieden waarbij de kinderen beschermd worden tegen risico's met ernstige gevolgen en leren omgaan met kleine risico's.

Bij het opstellen van dit beleidsplan zijn aan de hand van diverse onderwerpen gesprekken gevoerd met de pedagogisch medewerkers van Stichting Kinderopvang de Vlindertuin. Het doel van deze gesprekken was om te onderzoeken of de huidige manier van werken leidt tot een zo veilig en gezond mogelijke werk, speel en leefomgeving. Waar nodig zijn er maatregelen opgesteld voor verbetering.

Beleidsmedewerker Jara van Vemde-Verberg is eindverantwoordelijke voor het beleidsplan Veiligheid en Gezondheid. Om het beleid goed tot zijn recht te laten komen is het van groot belang dat alle medewerkers zich betrokken voelen bij het beleid zodat zij dit beleid ook gaan uitdragen. Om de betrokkenheid hoog te houden wordt het onderwerp Veiligheid en Gezondheid standaard opgenomen in de agenda van het teamoverleg. Op deze manier blijven we binnen het team continu in gesprek over deze onderwerpen. Het houdt ons scherp op onze werkwijze en op veranderingen (in de omgeving of in de situatie zoals bij een verbouwing of verandering in de inrichting) en we kunnen als team direct controleren of er aanpassingen in het beleid noodzakelijk zijn.

2. Visie op Veiligheid en Gezondheid

Stichting Kinderopvang de Vlindertuin biedt kinderopvang aan in een kleinschalige vorm en als op zichzelf staande locatie zonder onderdeel te zijn van een grote locatie of een organisatie. Communicatielijnen zijn kort, contact is persoonlijk en de groepen zijn overzichtelijk.

We volgen ieder kind in zijn/haar ontwikkeling en proberen een bijdrage te leveren aan deze ontwikkeling door te stimuleren en motiveren. Ieder kind is een uniek individu en zo benaderen we ieder kind ook. We leveren daarnaast ook een bijdrage aan de verzorging en opvoeding van kinderen.

Het leren omgaan met verschillende soorten voorkomende situaties vormen een belangrijk onderdeel van ontwikkeling, verzorging en opvoeding. Om kinderen hierin goed te kunnen stimuleren is een veilige- en gezonde leefomgeving een belangrijke basis. Kinderen worden afgeschermd van (te) grote risico's en kinderen leren omgaan met kleine risico's, de consequenties en gevolgen.

Vanuit de wet Innovatie Kwaliteit Kinderopvang (IKK) dienen wij een beleid Veiligheid en Gezondheid te schrijven, implementeren en te gebruiken waar alle medewerkers zich verantwoordelijk voor voelen. Belangrijke aandachtspunten binnen het vormgeven van dit beleid zijn:

- 1) Bewustzijn van de mogelijke risico's
- 2) Het voeren van een goed beleid op grote en kleine risico's
- 3) Het beleid in gesprek met de pedagogisch medewerkers opzetten en continueren

Alles heeft als doel, het creëren van een veilige en gezonde omgeving waar kinderen onbezorgd kunnen spelen, ontdekken en ontwikkelen.

3. Risico's met grote gevolgen en grote risico's

In dit hoofdstuk worden de belangrijkste grote risico's beschreven die bij Stichting Kinderopvang de Vlindertuin kunnen leiden tot ernstige ongevallen, incidenten of gezondheidsproblemen. Deze risico's staan onderverdeeld in de categorieën: fysieke veiligheid, sociale veiligheid en gezondheid. Per categorie staan minimaal de drie belangrijkste risico's benoemt met de daarbij behorende maatregelen die zijn of worden genomen om het risico tot het minimum te beperken. Voor de overige risico's verwijzen we naar onze complete risico inventarisatie: Risico Inventarisatie Vlindertuin 2020, die in januari/februari 2017 is uitgevoerd en in 2020 is geëvalueerd.

3.1 Fysieke veiligheid

Ten aanzien van fysieke veiligheid hebben wij de volgende risico's gedefinieerd als grote risico's: vallen van hoogte, verstikking, vergiftiging, verbranding en/of verdrinking. Deze punten werden geselecteerd in samenspraak met het team Pedagogisch Medewerkers.

3.2 Sociale Veiligheid

Ten aanzien van sociale veiligheid hebben wij de volgende risico's gedefinieerd als grote risico's: grensoverschrijdend gedrag, kindermishandeling en vermissing.

a. Grensoverschrijdend gedrag

Genomen maatregelen en nadere gegevens: zie 6.1.

b. Kindermishandeling

Genomen maatregelen: Er is een protocol "Kindermishandeling en grensoverschrijdend gedrag voor de kinderopvang" opgesteld (Juni 2018, nov 2018 aangevuld naar eigen situatie). Daarnaast hebben we ook de meldcode Blauwe Plekken opgenomen in ons protocollen bestand (2016, Meldcode Blauwe Plekken).

c. Vermissing

Genomen maatregelen: Er is een protocol vermissing opgesteld (Protocol_vermissing_2021) waarin staat omschreven welke stappen er gezet moeten worden bij een vermissing tijdens de opvang.

3.3 Gezondheid

Ten aanzien van gezondheid hebben wij de volgende risico's gedefinieerd als grote risico's: ziektekiemen, buitenmilieu, binnenmilieu en/of ventilatie.

- a. Voor ziektekiemen zie: Informatie over ziektebeelden voor kinderdagverblijven, peuterspeelzalen en buitenschoolse opvang – April 2018 van Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu.
- b. Voor buitenmilieu, binnenmilieu en/of ventilatie zie: Binnen- en buitenmilieu voor kinderdagverblijven, peuterspeelzalen en buitenschoolse opvang - Mei 2016 van Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu, Landelijk Centrum Hygiëne en Veiligheid.
- c. Gerelateerde informatie is te vinden in: Hygiënerichtlijn voor kinderdagverblijven, peuterspeelzalen en buitenschoolse opvang - Mei 2016 van Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu, Landelijk Centrum Hygiëne en Veiligheid.

4.Omgang met risico's met kleine gevolgen

Door goede afspraken te maken met kinderen kunnen zij vanaf ongeveer 2 jaar leren omgaan met verschillende kleine risico's. Onder "veiligheid" kan dan gedacht worden aan bijvoorbeeld de afspraken die gelden tijdens het buitenspelen of tijdens andere activiteiten. Om kinderen mee te laten helpen om de risico's te beperken kunnen ook bij "gezondheid" afspraken worden gemaakt. Denk hierbij aan het wassen van de handen na het toiletbezoek en voor het eten, of het houden van een hand voor de mond tijdens hoesten of niezen.

Stichting Kinderopvang de Vlindertuin biedt kinderen een zo veilig en gezond mogelijke opvang. Hierbij proberen we om ongelukken of ziekten als gevolg van onjuist handelen (niet goed schoonmaken of kapot speelgoed) te voorkomen. Het helpt de kinderen uiteindelijk niet wanneer we ze willen overbeschermen. Om die reden beschermen we kinderen alleen tegen de onaanvaardbare risico's. Groot worden gaat gepaard met vallen en opstaan, dus een bult of een blauwe plek zo nu en dan hoort er gewoon bij.

Op deze manier omgaan met de risico's heeft positieve kanten:

- * het heeft een positieve invloed op de fysieke gezondheid van kinderen
- * het zelfvertrouwen, de zelfredzaamheid en het doorzettingsvermogen worden vergroot
- * het vergroot de sociale vaardigheden

Omdat het kinderen stimuleert in de ontwikkeling aanvaren wij bij de Vlindertuin de risico's die slechts kleine gevolgen hebben. We leren de kinderen om hier op een juiste manier mee om te gaan.

Er zijn veel afspraken gemaakt die zijn opgenomen in onze groepsregels. Deze regels hangen ook overal op de groepen zodat iedereen kan zien welke regels er in iedere ruimte gelden. Daarnaast leren we kinderen ook om netjes om te gaan met spullen en speelgoed. Hiermee voorkomen we dat speelgoed dat kapot gaat onnodig letsel veroorzaakt.

Ook op het gebied van gezondheid zijn er binnen de Vlindertuin afspraken gemaakt. Ook deze afspraken zijn te vinden in de groepsregels. Denk aan handen wassen, een goede nies/en hoest hygiëne, en het weghouden van speelgoed bij sanitair. De kinderen leren van de medewerkers om zich te houden aan deze regels.

Een overzicht van alle afspraken die gemaakt zijn is terug te vinden in de Risico Inventarisatie Vlindertuin 2019.

5. Risico-Inventarisatie

In de periode 2009 tot 2020 hebben we bij Kinderopvang de Vlindertuin de risico-inventarisatie veiligheid en gezondheid uitgevoerd. Aan de hand van deze inventarisatie hebben we alle risico's in kaart gebracht. De grote risico's en risico's met grote gevolgen staan beschreven en uitgelegd in Hoofdstuk 3. Voor de gehele risico inventarisatie, de actieplannen en de verslagen wordt verwezen naar het document: Risico Inventarisatie Vlindertuin 2020.

Vanaf 2018 zal de Vlindertuin werken met het Beleidsplan Veiligheid en Gezondheid. Dit document zal continu worden besproken tijdens teamoverleg en de risico's worden bij verandering (verbouwing, nieuwe inrichting) opnieuw bekeken/in kaart gebracht.

6. Thema's uitgelicht

6.1 Grensoverschrijdend gedrag

Grensoverschrijdend gedrag door kinderen of volwassenen kan een enorme impact hebben op het welbevinden van het getroffen kind. Bij Stichting Kinderopvang de Vlindertuin heeft dit onderwerp dus ook onze aandacht. Om grensoverschrijdend gedrag met elkaar te voorkomen hebben we enkele maatregelen genomen:

- * Tijdens het teamoverleg wordt standaard over het onderwerp gesproken. Naast de aandacht die het onderwerp heeft creëren we door het gesprek aan te gaan een open aanspreekcultuur onderling.

- * In het pedagogisch beleidsplan wordt gesproken over normen en waarden, daarnaast bestaat er bij Stichting Kinderopvang de Vlindertuin ook een protocol voor normen en waarden (protocol_normenenwaarden_2021). Normen en waarden leren kinderen hoe je op een goede manier met elkaar omgaat. Kinderen leren wat gepast en ongepast gedrag is. Ook pesten is hierin een belangrijk onderdeel en valt onder ongepast gedrag.

- * Ook leren we kinderen om aan te geven wanneer ze iets niet leuk vinden: "Stop, hou op!" Deze woorden stimuleren wij hen te gebruiken wanneer ze gedrag ervaren dat niet wenselijk is. Het helpt kinderen om mondiger te worden en voor zichzelf op te komen.

Ook worden de volgende maatregelen genomen om grensoverschrijdend gedrag te voorkomen:

- * Alle medewerkers zijn in bezit van een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG)

- * Er wordt gewerkt met een vierogenprincipe, bekend bij alle medewerkers

* Er wordt gestreefd naar een open aanspreekcultuur in het team

* Er is een protocol kindermishandeling en grensoverschrijdend gedrag aanwezig, bekend bij alle medewerkers

6.2 Vierogenprincipe

Het 4-ogen principe is de basis voor de veiligheid in de kinderopvang. Sinds 2012 werkt ook de Vlindertuin aan de hand van een 4-ogen principe. We geven dit vorm door middel van een aantal maatregelen. We streven naar stamgroepen met 2 pedagogisch medewerkers. We starten en sluiten d.m.v. het samenvoegen van de stamgroepen. Op rustige dagen zullen we stamgroepen samenvoegen om te zorgen dat een groep alsnog door twee pedagogisch medewerkers samen gedraaid kan worden.

We zorgen voor een open aanspreekcultuur en stimuleren het onderling feedback geven door de pedagogisch medewerkers. We hanteren een “management by walking around” op willekeurige tijdstippen. Pedagogisch medewerkers die tijdens werktijd rondlopen op andere groepen zijn zich ervan bewust gemaakt dat ook zij een meekijkende functie hebben. Ook leveren de randen van de dag en de middagwissel van kinderen bij het ophalen en brengen mogelijkheden voor ouder participatie, dit tijdens de lagere bezetting van het personeel onder andere in verband met pauzeren.

We kiezen er bewust voor om onze verschoonruimtes op de groepen te hebben. Dit om te voorkomen dat medewerkers zich moeten afzonderen voor een verschoonmoment of toiletbegeleiding. Dit voorkomt ook de situatie waarin iemand alleen is met een kind op een intiem of kwetsbaar moment.

Ons beleid inzake de gesloten voordeur met cameratoezicht (zie 9.8), ingesteld om ongewenste personen niet binnen te laten, zorgt ervoor dat gesteld zou kunnen worden dat ouders op deze wijze niet volwaardig deelnemen aan het 4-ogen principe. Maar handelingen die door de medewerkster(s) moeten worden verricht nadat iemand zich bij de voordeur meldt zijn op zich al van voorkomend karakter. Op deze wijze wordt een veiligheidsmaatregel een welkome aanvulling op het 4-ogen principe.

Stagiaires die werkzaam zijn (indien minimaal 18 jaar) fungeren als extra ogen en worden hierop ook gewezen. Ook de regels omtrent mobiele telefoons (die niet zijn toegestaan op de groep) van medewerkers (en stagiaires) en het verbieden van oppassen buiten werktijd aan de pedagogisch medewerkers (en stagiaires) dragen bij aan het 4-ogen principe. Het 4-ogen principe wordt tijdens ieder teamoverleg besproken als standaard agenda punt. Zo blijft het onderwerp in het team bespreekbaar en onder de aandacht.

6.3 Achterwachtregeling

Voor noodgevallen is er een achterwacht geregeld die kan worden opgeroepen wanneer een pedagogisch medewerkster alleen op de groep staat. De eerste achterwacht van het kinderdagverblijf is Herman Berkhout. Hij is woonachtig naast het kinderdagverblijf (Ketelboetershoek 19) en dus ook na werktijd snel bereikbaar. De tweede achterwacht is onze buurvrouw Jura Berkhout (Ketelboetershoek 19). Zij is tijdens werktijd bereikbaar en snel ter plaatse.

De derde achterwacht is autobedrijf Buitenhuis (Ketelboetershoek 15), tevens een buurman. Gedurende de openingstijden is dhr. Buitenhuis bereikbaar en indien nodig snel ter plaatse.

Alle telefoonnummers hangen op de groepen nabij de telefoon, zodat hulp snel kan worden ingeroepen. De nummers van de eerste achterwachten staan standaard opgeslagen in de telefoons op de groepen.

6.4 Infectieziekten

Infectie ziekten zijn ziekten die veroorzaakt worden door micro-organismen. Dit zijn hele kleine, levende deeltjes zoals virussen en bacteriën. Ze worden meestal van de ene mens op de andere overgedragen. Dit kan op verschillende manieren: bijvoorbeeld door hoesten of via de handen. Soms worden micro-organismen overgedragen van dieren op mensen, bijvoorbeeld ziekte van Lyme door teken. Ook komt het voor dat mensen ziek worden van bacteriën die in aarde of water leven. Dit is het geval bij bijvoorbeeld tetanus en legionella.

Stichting Kinderopvang de Vlindertuin volgt bij signalering van (kinder)ziektes de informatie van de afdeling infectieziekten van de GGD (richtlijnen RIVM). Indien de informatie dit aangeeft zal contact worden opgenomen met de GGD om de verdere procedure gezamenlijk te bespreken.

7. EHBO regeling

Bij Stichting Kinderopvang de Vlindertuin doen we er alles aan om te voorkomen dat een kind letsel oploopt als gevolg van een ongeluk. Toch is dit helaas niet altijd te voorkomen. Er kunnen zich gedurende een dag situaties voordoen (naast ongelukken) waarvoor EHBO noodzakelijk is. Op onze locatie hebben daarom alle medewerkers een geldig en geregistreerd certificaat voor kinder-EHBO.

Een overzicht van medewerkers en de status van hun kinder-EHBO certificaat is te vinden in het personeelsdossier en de meest recente certificaten in het dossier van elke medewerker.

Wanneer er bij Stichting Kinderopvang de Vlindertuin een nieuwe medewerker in dienst treedt die niet in het bezit is van een geldig EHBO certificaat zal deze persoon niet alleen werkzaam zijn.

8. BHV regeling

Bij Stichting Kinderopvang de Vlindertuin doen we er alles aan om de veiligheid te garanderen. Voor een goede begeleiding in onveilige situaties is een BHV regeling van groot belang. Het begeleiden van mensen en kinderen bij het verlaten/ontruimen van het pand en het eventueel bestrijden van een (beginnende) brand wordt bij Stichting Kinderopvang de Vlindertuin jaarlijks geoefend.

Ieder jaar volgen we met het team een stappenplan voor het oefenen van een ontruiming. Hierbij wordt gewerkt in stappen zodat men goed kan leren van verschillende situaties. Daarnaast volgen alle medewerkers jaarlijks een BHV cursus.

Een overzicht van medewerkers en de status van hun BHV certificaat is te vinden in het personeelsdossier en de meest recente certificaten in het dossier van elke medewerker.

Wanneer er bij Stichting Kinderopvang de Vlindertuin een nieuwe medewerker in dienst treedt die niet in het bezit is van een BHV certificaat zal deze persoon niet alleen werkzaam zijn.

9. Beleidscyclus

9.1 Beleidscyclus

In een beleidscyclus gaat men van doelen naar maatregelen en acties in het bijstellen van een beleid. Dit gebeurt in vier fasen en duurt gemiddeld een jaar. Bij Stichting Kinderopvang de Vlindertuin ziet de cyclus er als volgt uit:

Fase 1:

We beginnen met het lezen van het actuele beleid Veiligheid en Gezondheid en het nalopen van de bestaande risico inventarisaties. Het is belangrijk eerst vast te stellen of er sprake is van veranderingen, wijzigingen en/of verbouwingen waardoor de informatie in de documenten niet meer actueel is. Deze fase doorloopt het hele team individueel de documenten.

Fase 2:

In deze fase wordt daadwerkelijk aan de slag gegaan met de documenten. In een teamoverleg wordt besproken op welke punten er actie/evaluatie nodig is. Ook wordt er besproken welke maatregelen en/of acties er noodzakelijk zijn. Er wordt een overzicht gemaakt van punten die verbetering nodig hebben en punten die gewijzigd/aangepast moeten worden.

Fase 3:

In de derde fase stellen we voor alle punten uit Fase 2 een actieplan op. Het actieplan omschrijft de aanpak, de verantwoordelijke persoon en de tijd die besteed mag worden aan het actiepunt. In deze fase worden tevens de risico inventarisatie en/of het beleid Veiligheid en Gezondheid aangepast waar nodig.

Fase 4:

In de laatste fase evalueren we in een teamoverleg of de aanpassingen werkbaar zijn en of deze eventueel hebben geleid tot verbetering.

9.2 Plan van aanpak

De Risico Inventarisaties geven inzicht in de stand van zaken en de genomen actiepunten. Actieplannen, maatregelen en overzichten inzake de stand van zaken inzake het Beleidsplan Veiligheid en Gezondheid zijn opgenomen als bijlage in de Risico Inventarisatie.

10. Communicatie en afstemming

Om te zorgen dat bij Stichting Kinderopvang de Vlindertuin alle medewerkers zich bewust zijn van de veiligheids- en gezondheidsrisico's en met deze risico's om te kunnen gaan hebben wij dit Beleidsplan Veiligheid en Gezondheid standaard opgenomen in de agenda van ons teamoverleg. Door de medewerkers een actieve rol te laten spelen in het bijstellen en aanpassen van dit beleid voelen zij zich betrokken. Daarnaast zijn de medewerkers de personen die in de eerste lijn in

aanraking komen met situaties op het gebied van veiligheid en gezondheid die wellicht aandacht nodig hebben. Zonder input van de medewerkers zou een beleidsplan niet optimaal invulling kunnen geven.

Tijdens een bespreking in een teamoverleg wordt het mogelijk om zaken direct bespreekbaar te maken, bij te stellen en eventueel nieuwe actieplannen te maken. Dit draagt bij aan het vermogen van de medewerkers om elkaar feedback te kunnen geven.

De oudercommissie geeft advies over het beleid Veiligheid en Gezondheid en is daarom ook betrokken bij het opstellen van het document. Daarnaast zijn en blijven zij op de hoogte van wijzigingen, aanpassingen en aanvullingen. In overleg met de oudercommissie wordt besproken welke onderwerpen interessant kunnen zijn voor alle ouders van kinderen die bij de Vlindertuin spelen. Deze informatie wordt vervolgens via de nieuwsbrief doorgegeven aan alle ouders.

Wanneer ouders vragen hebben over veiligheid of gezondheid proberen we deze direct te beantwoorden. Wanneer deze vragen interessant zijn voor alle ouders zullen we deze ook opnemen in de nieuwsbrief.

11. Ondersteuning en melden van klachten

Stichting Kinderopvang de Vlindertuin heeft in het kader van de Wet kinderopvang een interne klachtenregeling opgesteld en is aangemeld bij de Geschillencommissie Kinderopvang.

Deze regeling beschrijft de werkwijze bij het behandelen en registreren van klachten van ouders. Bij voorkeur maken ouders/verzorgers een klacht eerst bespreekbaar bij de direct betrokkene. Leidt dit niet tot een bevredigende oplossing, dan kan een formele klacht ingediend worden. Deze kan worden ingediend bij het management team van Stichting Kinderopvang de Vlindertuin. Het management team is te bereiken per email: info@devlindertuin.net. Een formele klacht wordt schriftelijk ingediend.

Mocht interne klachtafhandeling niet leiden tot een bevredigende oplossing dan staat ouders de weg vrij naar informatie, advies en mediation bij Klachtloket Kinderopvang, gevestigd in Den Haag, www.klachtenloket-kinderopvang.nl of aanmelding van het geschil bij de Geschillencommissie www.degeschillencommissie.nl. In sommige gevallen is het van belang de klacht rechtstreeks in te dienen bij de geschillencommissie.

Hoewel we ons uiterste best doen een helder en zorgvuldig beleid te voeren ten aanzien van veiligheid en gezondheid, kan het altijd voorkomen dat een medewerker of ouders een klacht heeft. We staan altijd open voor feedback, en bespreken de klacht het liefst direct met de medewerker of ouder zelf om snel tot een oplossing te komen.

Versie: 05-02-2019

Besproken met Team de Vlindertuin: gedurende de eerste TO's van 2019 (jan-mei)

Besproken met OC de Vlindertuin: -

Versie: 10-02-2020

Besproken met Team de Vlindertuin: gedurende de TO's in 2020 (maart-april-juni)

Besproken met OC de Vlindertuin: maart 2020

Versie: 19-03-2021

Besproken met Team de Vlindertuin: gedurende de TO's in 2021 (maart-april-juni)

Besproken met OC de Vlindertuin: